

PARLEN DE PARAULA D'OC

UNA NOVELA REVISTA VEN DE NAISSE

Claudi MOLINIER
Institut d'Estudis Occitans

ABSTRACT

For the autor, we have to increase the intercommunication that still remains among our people. A task that he recomands, principally, to the linguists. In the political level, he considers that the new Europe is walking to the desappearance of the State-nations, in exchange, it is more clear every day the necessity of reinforcing the cultural and ethnic families.

Una novèla revista ven de naisser: PARAULA D'OC, e gai-tatz un pauc, se vòl la paraula d'una Occitania que fa sortir los occitans de l'ombra dels cloquièrs ont se son embarrats. Es aqui un pauc d'aire fresc, amb mai d'oxigèn que ne trapam dins las cellulás de civilisacion modèrna que son las megapòlis. Mas mèfi, tomben pas dins l'esbleugiment d'una revelacion d'unes profètas occitans.

Es una revista saberuda, es un primièr número de nauta tenguada e en mai, legible. D'esfòrces remirables per defendre l'intercompreneson, per reviscolar la memòria d'un novèl voler occitan, per bailar dignitat a un moment artistic ignorat pels seus, per s'apejar sus la recèrca que traïs pas l'istòria...

L'istòria de l'umanitat -aici a l'escala europenca- es una succession de fenomèns que se fan resson los uns los autres.

Al moment d'òrdre, de la mena Empèri, succedis un moment de reorganisation que met en plaça un novèl òrdre, qu'es lo precedent amb quicom de mai, coma disèm uèi, un "plus".

Subre las roïnas de l'Empèri roman van se metre en plaça los Estats-Nacions: demandara mai de mila ans (1789) sens prene en compte las reialtats que son d'estats de transicion.

Subre la decadencia politeïsta va se metre en plaça los monoteïsmas.

E ara ne sèm a metre en question e l'Estat-Nacion e lo crèdo monoteïsta. Aquò fa plan de bolegadis. Lo mot crisi que s'estampa un pauc de pertot es pas de tròp.

Per ço que nos concernis, sèm dins d'estats nacions differents, mas avèm una parentat de lenga e de cultura (creacion mas tanben biais d'èsser en relacion amb los autres) que se pòt pas negar.

Alara, quina estrategia per encapar lo passatge de la crisi? Per pas tornar sul camin dels profètas que sian monoteïstas o

nacionalistas, nos cal venir l'evidencia d'una solucion:

sul plan lingüistic, l'intercompreneson es pas evidenta pel comun dels nòstres pòbles. Se cal vite metre al trabalh per bailar realitat a aquela intercompreneson proclamada. Un trabalh de lingüistas que meton en evidencia las palancas o passas entre nòstras lengas, un trabalh de pedagògues per metre aquellas lengas a la disposicion del public.

Sul plan politic, trapar la novèla formula de las coexistencias collectivas sens garolhas nacionalas-identitarias. Çò que presupausa que los territoris venon segond per rapport a las relacions entre eles. Cal pas doblidar que sèm dins una fasa "liberala" qu'es pel mercat la supression de las frontièras. A nosautres de pas bascular dins aquel espaci anonim de batalha permanenta, mas de fargar de relacions dentreajuda. Una recomposicion de l'espaci politic va se metre en plaça: las Regions, los Estats-Nacions, Euròpa per nosautres, ne son los actors. Normalament la dralha va cap a la disparicion de l'Estat-Nacion, punt en plaça de "familhas culturalas" (o etnias) sus de basas de relacions complementarias e pas mai ierarquicas. E se Euròpa i deu aver, sera pas un empèri bis, esplech de dominacion, mas rescontro de culturas e esplech de subrevida d'aquelas culturas.

Un modèl novèl de l'èsser ensemble de las collectivitat, pòt aici veire lo jorn. Sera autra causa que la duplicacion de l'empèri liberal american o alara sera una colonia d'aquel empèri, es a dire, la fin de l'aventura europea e de nòstras culturas.

Mercè a PARAULA D'OC de relevat l'escomesa.